

'Op grote hoogte heeft het allemaal:
avontuur, tragedie, mysterie en een
ontroerende liefdesgeschiedenis.
Ik kon het niet wegleggen. In één
woord: schitterend.' – Alison Pick,
schrijfster van *Donderdagskind*

TANIS RIDEOUT

Op
grote
hoogte

Over het boek

‘Vertel me het verhaal van Mount Everest,’ zei ze, en er trok een verlangende glimlach over haar gezicht die rimpeltjes trok bij haar ooghoeken. ‘Vertel me over de berg die jou bij me wegneemt.’

In 1924 vertrok de Britse bergbeklimmer George Mallory op zijn derde, fatale, expeditie naar de top van Mount Everest. Zijn jonge vrouw Ruth blijft achter in het door de Eerste Wereldoorlog beschadigde Engeland. Daar, in Cambridge, hoopt ze hartstochtelijk op het goede nieuws dat iets van de oude glorie van het Koninkrijk zal herstellen.

Op grote hoogte is een adembenemende roman over obsessie en verdeelde loyaliteiten geïnspireerd door de levens van bergbeklimmer George Mallory en zijn echtgenote Ruth. De afwisselende verhaallijnen van *Op grote hoogte* vertellen ons in prachtige bewoordingen de ware geschiedenis van een diepe liefde, verscheurd door een obsessie. Het is een liefdesverhaal, een avonturenroman, een hartverscheurende roman over de zoektocht van een dappere man, de hang naar roem en eer, en het verdriet en de pijn van degenen die achterblijven.

Over de auteur

Tanis Rideout (38) is geboren in België en is opgegroeid in Bermuda. Momenteel woont ze in Toronto, Canada. *Op grote hoogte* is haar debuutroman.

TANIS RIDEOUT

Op grote hoogte

Vertaald door Elvira Veenings

ORLANDO
uitgevers

Deze vertaling kwam mede tot stand dankzij een subsidie van Canada Council for Arts.

Copyright © 2012 by Tanis Rideout
Published by arrangement with McClelland & Stewart, a division of
Random House of Canada Limited
Nederlandse vertaling © 2013 Orlando uitgevers, een onderdeel van De
Arbeiderspers | A.W. Bruna Uitgevers, Utrecht
Vertaald door Elvira Veenings
Oorspronkelijke titel *Above All Things*
Omslagontwerp b'IJ Barbara
Foto omslag © Richard Jenkins (portrait); Fosco Maraini/Gabinetto
Vieusseux (mountaineering image credit); © Fratelli Alinari (property)
Foto auteur © Nikki Mills

ISBN 978 90 229 6012 7
NUR 302

1920

‘Vertel me het verhaal van Mount Everest,’ zei ze, en er gleed een verlangende glimlach over haar gezicht die rimpeltjes trok bij haar ooghoeken. ‘Vertel me over de berg die jou bij me wegneemt.’

George en Ruth zaten lacherig en aangeschoten op de vloer van de salon, terwijl het avondeten op tafel koud stond te worden in de kamer ernaast. Ruth zat in kleermakerszit tegenover hem, met haar grijze rok strak over haar knieën getrokken. Ze pakte het dikke vel ivoorkleurige papier van haar schoot om nogmaals de uitnodiging van het recent opgerichte Mount Everest Comité te lezen. ‘Mijn man, de wereldberoemde ontdekkingsreiziger.’ Ruth hief haar wijnglas en hij tikte het aan met het zijne, zodat de klank van het kristal door de verlichte kamer zong. Ze liep bijna over van geluk.

‘Dat klinkt goed,’ zei George. Hij gunde zich een ogenblik om zich voor te stellen hoe het zou zijn als men aan hem zou denken, over hem zou praten. De kansen waarmee succes op de Everest gepaard zou gaan. ‘Wie weet hoef ik dan nooit meer les te geven, kan ik me fulltime aan het schrijven wijden. We zouden kunnen gaan reizen,’ zei hij. ‘Samen avonturen beleven.’

Ruth stak hem de uitnodiging toe, kwam wankel overeind en nam nog een flinke slok wijn. Opnieuw liet hij zijn ogen over de tekst dwalen – *hopen dat u wilt deelnemen aan de Everest-expeditie, de ontdekking van de derde pool, in naam van koning en vaderland* – terwijl zij op haar blote voeten naar de boekenkast

liep. Ze rekte zich uit, reikte naar de atlas op de bovenste plank en trippelde terug naar de plek waar hij zat. ‘Laat het me zien,’ zei ze, toen ze weer naast hem ging zitten. Haar opgestoken haar was losgeraakt en verleende haar hoofd een stralenkrans in het schemerige licht. Ze streek het met de rug van haar hand van haar voorhoofd.

Hij legde de *Times Atlas of the World* op de vloer, op het blauwe Turkse tapijt met de ingeweven kleuren van water en lucht, ijs en sneeuw. Toen hij de juiste kaart had gevonden, nam George Ruths hand in de zijne en trok hij met haar vinger een lijn rondom Europa, de weg van een schip langs de kust van Frankrijk, voorbij kapen, langgerekte eilanden en de ruïnes van de Grieken. Dwars door het kanaal dat de woestijn in tweeën deelde en voorbij het Arabië van Lawrence. Hun handen beschreven een roekeloos avontuur, zeilend over de lengte- en breedtegraden, langs ‘Hier-moeten-we-oppassen-voor-monsters’ en de gekromde ruggen van geschilderde zeeslangen op het blauw van de Indische Oceaan, naar de haven van Bombay. George trok lijnen over de vlakten van Indië, langs bazaars en dorpen, theeplantages en hindoeïstische koeien tot aan de gebogen rug van de Himalaya, met zijn uitlopers en plateaus.

‘Het is een witte vlek,’ riep Ruth uit toen hun handen de plek hadden bereikt waar de Everest zou moeten zijn; er stond alleen een rijtje namen – geen reliëf, geen lijnen van bergkammen of hoogtegetallen. Niets dan zwevende woorden in een lege ruimte, wachtend tot hij ze kwam opeisen.

‘Niemand heeft hem tot dusver in kaart gebracht. Dat is wat wij gaan doen, Ruth, we gaan hem verkennen, we gaan hem vormgeven.’ Zijn vingers gleden strelend over de kaart, alsof hij de bergketen dwars door de bladzijden heen kon leren kennen, de pieken en dalen kon voelen. ‘Dit zijn de hoogste bergen op aarde.’ Er klonk een ontzag in zijn stem dat hij met haar wilde delen. Hij citeerde namen en liefkoosde de pagina voordat hij

zijn handen van de kaart over haar huid liet glijden, onder de plooien van haar rok. ‘Van het westen tot het oosten... stel je toch eens voor: Cho Oyu, Gyanchung Kang, Everest, Makalu, Kangchenjunga.’ Ze tintelden als specerijen op zijn tong, op de hare.

In een wolk van lavendelzeep en kruidnagel tegen de kiespijn waarover ze eerder die dag had geklaagd, drukte Ruth zich tegen hem aan, beloofde curry’s voor het diner. ‘Je moet me alles schrijven, tot in de kleinste details. Dan is het bijna of ik bij je ben.’ Er zat een draadje los aan haar kraag, dat een lijntje tekende in haar bleke hals.

‘Je bént ook bij me,’ knikte hij. ‘Bij elke stap die ik zet.’

‘Everest,’ zei ze, ‘klinkt als een buitenlander.’

Hij nam opnieuw haar handen in de zijne en volgde de lijnen van haar handpalmen, als horizonten. ‘Hij dankt zijn naam aan George Everest. Hij was hoofdlandmeter van Brits-Indië, maar stierf zonder hem ooit gezien te hebben. Aan malaria, nadat hij blind en verlamd was geraakt en aan woeste aanvallen van waanzin had geleden. Het schijnt dat hij een bullebak was – hij zweepte zijn mannen op als een slavendrijver. Hij wilde orde scheppen in de wereld met zijn landkaarten. Hij begon daarbenen en rolde zijn onderzoek uit over heel Indië.’

Hij fluisterde woorden als trigonometrische triangulatie in haar hals, bij het kloppen van haar hart onder haar oor. Met de rug van zijn vingers gleed hij langs de ranke buiging van haar keel, volgde de lijn van haar sleutelbeen en glipte onder haar blouse.

‘Everest werd gemeten vanaf de horizon.’ Hij tekende de kromme lijn in de welving van haar buik, duwde haar terug op het blauwe tapijt, tilde haar weer omhoog.

‘Ze kropen van de ene berg naar de andere, bouwden torens en deden metingen vanaf de hoek van de pieken aan de horizon. Een fractie van een graad kon een enorm verschil uitmaken.’ Hij

liet zich zwaar op haar neervallen, kantelde haar bekken en trok haar naar zich toe.

Onder haar scheurde de atlas, het papier kleefde aan haar vochtige huid.

Enkele minuten later liet Ruth zich op haar zij rollen, krulde haar lichaam rond het zijne en legde haar hoofd in het holletje onder zijn kin. Ze rook haar eigen geur op zijn huid.

‘Er waren drie problemen met de metingen. Ze vergden correcties, allemaal door wiskundigen. De kromming van de aarde, de breking van het licht door de ijlere lucht en koudere temperaturen. En het gewicht van de berg.’

De lucht koelde af op haar naakte huid. Even later begon Ruth te rillen, ondanks het feit dat ze nog steeds vochtig was van het zweet. Ze hees zichzelf overeind en ging tegenover hem zitten, met haar knieën tegen haar borst getrokken. Ze kon niet geloven hoe gelukkig ze zich voelde, zo trots dat George gekozen was. Zijn geur dampte van haar huid. ‘Het gewicht van de berg?’ vroeg ze.

Het licht werd zwakker in de kamer, etste hen in schemerblauwe lijnen. George stond op, beende naar het raam en staaarde naar de torens van Charterhouse, terwijl Ruth zich in het jasje nestelde dat hij opzij had gegooid. Hij sloot het raam en kwam terug, knielde voor haar neer. Hij trok aan de revers van zijn jasje, wikkelde het strakker om haar schouders.

‘De berg is zo massief dat het de zwaartekracht eromheen beïnvloedt. Ze hebben theodolieten gebruikt om hem op te meten, maar de aantrekkingskracht van de berg veroorzaakte afwijkingen in de metingen. Kun je je zoiets krachtigs indenken, Ruth? Deze berg heeft een persoonlijkheid. Everest wist dat al toen hij alleen nog maar van plan was om hem op te meten en hij is niet eens bij hem in de buurt geweest: hij heeft hem zelfs nooit gezien.’ Ruth leunde met gesloten ogen tegen zijn schouder en stelde zich de grillige skyline van de berg voor.

‘8.840 meter.’ Een gefluisterde bezwering. Een gebed.

Ze stelde zich voor dat zijn brieven uit de Himalaya werden bezorgd, hoe ze met opgetrokken knieën bij de haard zou zitten om ze te lezen. Ze dacht aan zijn zegevierende terugkeer naar huis, naar haar. Opnieuw brak haar gezicht open in een glimlach, haar wangen deden er pijn van. Ze kon het niet helpen. De blijdschap die ze voor hem voelde was overweldigend. Ze probeerde er niet aan te denken dat van elkaar gescheiden zijn alleen romantisch lijkt als je samen bent.

‘Hoe weten ze dat?’ vroeg ze. ‘Hoe weten ze hoe hoog hij is als niemand er ooit is geweest?’

Hij strekte opnieuw zijn armen uit en Ruth stak haar hand uit naar de zijne. Ze zou zijn hand pakken, hem overeind trekken en de trap op leiden naar hun slaapkamer. Hij liet haar echter los om de afwachtende leegte van de kaart aan te raken.

Nog heel even dan, dacht ze. Ze zou wachten, terwijl hij plannen maakte en droomde over de berg, de toekomst. ‘Hoe weten ze dat?’ vroeg ze opnieuw. ‘Misschien is Everest nog niet eens de hoogste berg.’

‘Dat moet wel,’ zei hij, en hij liet zijn vingers op de kaart rusten. ‘Dat moet wel.’

Op weg

De zeereis

1924

Hij herinnerde zich het moment waarop hij hem voor het eerst had gezien als de dag van gisteren. Hij voelde zijn aantrekkingskracht, ook toen al.

In 1921 hadden de expeditieleden de waarneming voorbereid; ze wisten ruwweg waar ze de eerste glimp van de berg konden opvangen. Toen de groep de bewuste Himalayapas had bereikt, viel er echter niets anders te zien dan wolkenbanken, die doorboord werden door de dichterbij gelegen bergruggen. Toch sloegen ze hun bivak op en in de loop van de middag en avond gaf Everest zich langzaam maar zeker bloot. Ze keken toe hoe hij de wolken en het licht van zich afschudde.

‘Ja!’ had iemand uitgeroepen toen de top eindelijk verscheen – een enorme hoektand tekende zich af tegen het weidse uitspannel. Hij torende met kop en schouders boven alle nabijgelegen toppen uit.

Ze kampeerden die nacht op het hoogste punt van de bergpas en zagen hem de volgende ochtend opnieuw verschijnen, waarbij hun opviel hoe opmerkelijk het spel van licht en nevelen was op zijn flanken. De manier waarop de wolken in de middag toesnelden om hem te verhullen. Ze waren dichterbij geweest dan wie dan ook ooit tevoren.

De eerste keer, bedacht George, was zijn succes al voor zijn vertrek verzekerd geweest.

Tegen de tijd dat hij na de tweede Everest-expeditie naar Engeland terugkeerde, een jaar later, kon hij met geen mogelijkheid meer aanspraak maken op succes. Toen al stelde *The Times* hem verantwoordelijk voor de ramp die een abrupt einde had gemaakt aan de expeditie van 1922. Of het nu rechtvaardig was of niet, zijn naam was zowel in goede als in kwade zin synoniem geworden aan Mount Everest.

Bij zijn weerzien met Ruth in Parijs, was hij er zeker van geweest dat hij klaar was met de berg. In de hotelkamer bezwoer hij haar dat hij nooit zou terugkeren: ‘Ik beloof je dat ik er klaar mee ben. Ik heb hem niet nodig. Ik wil bij jou zijn.’ Op dat moment geloofde hij dat. Het jaar daarop geloofde hij het nog steeds, ook nadat Arthur Hinks, de voorzitter van het Mount Everest Comité, hem benaderde met de vraag of hij in 1924 voor een derde keer terug wilde. En zelfs toen andere namen naar voren werden geschoven en er een team werd gevormd zonder hem.

Hij probeerde Everest uit zijn hoofd te zetten, maar de berg bleef – zijn eerste gedachte bij het ontwaken, zijn laatste voordat hij ging slapen. Hij was er wanneer hij de krantenartikelen las over de leden van de vorige expeditie die megingen om deze nieuwe poging te wagen: kolonel Edward ‘Teddy’ Norton, en dokter Howard Somervell. Wanneer hij zich voorstelde dat ze de top van zijn berg zouden bereiken.

Toen zei Ruth op een dag: ‘Je overweegt om terug te gaan.’ Het was geen vraag. Ze keek langs hem heen naar het met regendruppels bespatte venster. Hij hoorde het gespetter tegen het glas, het geruis in de regenpijpen. Hij had het moeten ontkennen – hij had zijn mond moeten houden – maar daar was het nu te laat voor.

‘Laten we er op zijn minst over nadenken. Ze hebben mijn

ervaring nodig. Ik ben vaker naar Everest geweest dan wie dan ook. Als ze er ditmaal in slagen en ik ben er niet bij... Weet je nog waar we van droomden toen ze me voor het eerst vroegen?’

‘Teddy is al eens naar de berg geweest,’ bracht Ruth tegen hem in. ‘En dokter Somervell ook. Jij hebt slechts één seizoen meer op je naam staan dan zij, George. Je bent niet verantwoordelijk voor hen. Jouw verantwoordelijkheden liggen hier. Bij je nieuwe aanstelling als docent in Cambridge, bijvoorbeeld. En ik denk niet dat de kinderen het kunnen verdragen als je weer weggaat.’

Hij probeerde er niet aan te denken hoe schuw John was geweest na zijn terugkeer in 1922. Toen was John echter nog maar een baby. Nu had hij meer tijd met zijn vader doorgebracht, hij kende hem. Ditmaal zou het anders zijn.

‘Je zei dat je er klaar mee was. Je hebt het beloofd.’ Haar stem klonk stroef. Ze ademde diep in. ‘Ik ken je, George. Je wilt dat ik je toestemming geef om te gaan.’

‘Nee,’ begon hij te protesteren, maar ze had gelijk. Dat wisten ze allebei.

Uiteindelijk ging Ruth ermee akkoord dat ze erover zouden nadenken, en beloofde hij dat ze er een gezamenlijke beslissing van zouden maken. Maar toen Hinks’ laatste uitnodiging kwam, had George toegezegd zonder het met haar te bespreken. Hij kon er niets aan doen. Hij had dagenlang op het juiste moment gewacht om haar te vertellen wat hij had gedaan.

Na afloop van een vergadering op het college was hij vastbesloten om het haar te vertellen. Ze zat in de eetkamer, een volmaakt silhouet in de avondschemering, haar gelaatstrekken scherp afgetekend tegen de avondgloed in het venster achter haar. Toen hij de kamer in stapte, wilde hij haar kussen, in zijn armen nemen, maar iets in haar roerloze gestalte, de verdrietige trek om haar mond, weerhield hem daarvan.

‘Ik wist dat je nooit zou toestaan dat iemand anders hem zou beklimmen,’ zei ze, zonder hem zelfs maar aan te kijken. Haar

van achteren verlichte profiel was een beeld dat hij overal met zich mee wilde nemen. ‘Zodra het comité besloten had om een nieuwe poging te wagen, wist ik dat je zou gaan, ondanks alle protesten, alle beloften. Je had het me gewoon moeten zeggen.’

Ze had gelijk. Het was nooit zijn bedoeling geweest dat ze het op deze manier te weten zou komen. Het telegram dat voor haar op tafel lag, lichtte op tegen het donkere hout. Hij wist wat erin zou staan: *Fijn dat we je weer aan boord hebben*. Die vervloekte Hinks ook.

‘Het spijt me, Ruth,’ zei hij. ‘Maar ik moet wel. Ik kan niet anders. Het is mijn berg. Dat moet je begrijpen.’ Ze schudde haar hoofd alsof ze wilde zeggen dat ze dat niet deed, niet kon. ‘Dit wordt de laatste keer. Het kan niet anders.’

‘Dat heb je eerder gezegd, George. En ik geloofde je. Ik weet niet of ik je ditmaal kan geloven.’

‘Ruth...’

‘Niet doen.’ Ze stond op en door de beweging dwarrelde het telegram naar de vloer. Toen hij opkeek van waar het was geland, keek ze hem aan, haar ogen omfloerst in het schemerlicht. Haar handen fladderden naar haar mond, haar keel. ‘Je zult een manier moeten vinden om het de kinderen te vertellen. Clare zal diep teleurgesteld zijn,’ zei ze, en ze liep langs hem heen naar de deur. Teleurgesteld. Het woord stak venijnig. Hij wist dat dat gevoel ook bij haar overheerste. Ze voelde zich teleurgesteld, verraden. Hij kromp ineen, probeerde het woord uit zijn gedachten te bannen.

‘Wanneer ga je weg?’ Ze stond in de deuropening, met haar rug naar hem toe.

‘Ruth, je zult het zien. Het komt goed. Alleen deze ene keer nog, daarna hoeft ik nooit meer weg.’

‘Wanneer ga je weg?’ vroeg ze nogmaals.

De maanden daarop waren moeilijk geweest. Ruth was stiltejes, teruggetrokken, haar woorden steevast beleefd en voorko-

men. Hij beseftte dat hij haar al miste nog voordat hij vertrokken was.

De nacht voor zijn vertrek hadden ze in het onbekende bed van de hotelkamer de liefde bedreven; ze had zich wanhopig aan hem vastgeklemd, zich op hem gestort als de wind op de berg tot hij uitgeput naar adem snakte. Ze waren allebei anders voor een afscheid: ze veranderden door de ophanden zijnde scheiding, werden er vrijmoediger van. De volgende ochtend, aan boord van de *RMS California*, kuste ze hem vaarwel, knikte nadrukkelijk, en draaide zich om om de loopplank af te lopen, met wiegende heupen onder haar lange rok. God! Hoe kon het bestaan dat ze hem niet geloofde als hij zei dat ze mooi was? Dan schudde ze haar hoofd en sloeg ze haar handen voor haar mond – extra mooi omdat ze het ontkende. De tranen prikten heet in zijn ogen en hij voelde een doffe pijn in zijn keel. Hij slikte en keek haar na. Hij maakte een rekensommetje in zijn hoofd. Het zou zes maanden duren, iets langer misschien, voordat hij haar zou weerzien.

Dat was weken geleden. Nu, staande op het dek van de *California*, liet George zijn blik over de Indische Oceaan dwalen naar de plek waar hij de horizon vermoedde, die verdwenen was toen een uur geleden de zon was ondergegaan. Hij kon het op geen enkele manier goedmaken tussen hen, behalve door te doen wat hij Ruth al jarenlang had beloofd: zijn doel bereiken en Everest voor eens en voor altijd achter zich laten. Hij had nogmaals geprobeerd om het uit te leggen, in de brief waaraan hij eerder die dag was begonnen – waarom hij moest gaan, dat het volledig losstond van zijn liefde voor haar –, maar de juiste woorden wisten het papier niet te bereiken. *Mijn liefste Ruth, ik weet hoe moeilijk dit voor je is, maar je moet weten hoeveel je voor me betekent, hoe de wetenschap dat jij uitkijkt naar mijn succesvolle terugkeer me voorwaarts drijft, zodat elke dag die verstrijkt*

me dichterbij mijn thuiskomst brengt, bij jou.

Onder hem begon het schip licht te slingeren, wat een koor van rammelend metaal en gekraak van de nabijgelegen reddingsboten en kettingen veroorzaakte. Hij negeerde het kabaal en haalde zijn agenda uit de zak van zijn smoking. De vetgedrukte data boven aan de bladzijden waren nauwelijks zichtbaar in de toenemende duisternis. Hij boog zich verder over de reling om het licht te vangen dat weerkaatste op het water. Hij telde de dagen af. Nog twee nachten. Daarna het Indiase subcontinent, de brandende hitte, de explosie van exotische chaos voordat ze van de kaart zouden verdwijnen. Dat alles zou het zout, de geur van vis en algen uit zijn neusgaten branden. De oceaanlucht was te compact en te zwaar. Hij kleefde aan zijn huid, zette zich vast in zijn longen.

‘Stoor ik?’

George keek op. ‘Absoluut niet,’ zei hij, toen Sandy Irvine bij hem aan de reling kwam staan. George klapte zijn agenda dicht, probeerde te bedenken wat hij Ruth over Sandy had geschreven. Vermoedelijk iets over het postuur van de jongen, zijn indrukwekkende spieren. *Ons idee van een supermens*, herinnerde hij zich. Hij liet de agenda weer in zijn zak glijden, haalde zijn sigaretten tevoorschijn en bood Sandy er een aan, die zijn hoofd schudde en zich over de reling boog. Achter hen lichtte de eetzaal op, nu de obers de tafels afruimden en grapjes met elkaar maakten, luider dan in aanwezigheid van de diner-gasten.

‘Ik heb je gemist bij de *shuffleboard*-wedstrijd vanmiddag,’ zei Sandy.

‘Niet echt mijn spel.’

‘Ik heb gewonnen.’

Natuurlijk heb jij gewonnen, dacht George terwijl Sandy de spannende wedstrijd beschreef. Hij vermoedde dat fysieke inspanning de jongen gemakkelijk afging. Sandy was de meest

atletische man van het hele team; niet de langste, maar hij leek sterker dan alle andere klimmers.

‘Sandy gaat mee omdat het Everest Comité wat vers bloed in de expeditie wil brengen,’ had Teddy Norton, de expeditieleider, maanden geleden verklaard toen George vraagtekens plaatste bij de deelname van de jongen. ‘Ter compensatie van onze, laten we zeggen, ervaring.’ Dat laatste had Teddy met een opgetrokken wenkbrauw uitgesproken.

‘Denken ze soms dat het met brute kracht wel zal lukken?’ was Georges reactie geweest. ‘Jij en ik weten allebei dat er meer voor nodig is dan spierkracht om de top te bereiken. Hij heeft geen klimmerslijf. Hij is te groot. Te veel ballast om de berg op te slepen.’

‘Jij had meer iemand in gedachten zoals jijzelf, neem ik aan,’ had Teddy plagend geantwoord.

Inderdaad, de beste alpinisten hadden nu eenmaal dezelfde bouw als hij. En die van Teddy, dacht George. Mager en lang, voor een goed bereik.

Nu hij naast Sandy op het dek stond, strekte George zich tot in zijn volle lengte uit, streek met zijn hand door zijn haar en rekte de spieren in zijn rug op. Niettemin, als de jongen zijn vaardigheden bleef ontwikkelen, kon hij hoger op de berg wel eens nuttig voor hen zijn.

‘Heb je de knopen geoefend die ik je heb laten zien?’ vroeg hij nu.

‘Die kende ik al.’

‘Je moet ermee oefenen, geloof me. Als je vingers bevroren zijn en je hersenen suizen van de ijle lucht, kun je alleen maar bidden dat je lichaam helemaal uit zichzelf heeft onthouden wat het moet doen. Oefenen.’

‘Ik heb al eens geklommen. In Spitsbergen, met Odell. Ik was niet slecht. Heel goed, zelfs.’

Natuurlijk was hij dat. ‘Sandy, dit is totaal anders dan alles

wat je hiervoor hebt gedaan. God, we kunnen allemaal al wel tien keer dood zijn voordat we de berg zelfs maar bereikt hebben: malaria, wilde dieren, een val van een rotswand. En dan de berg zelf nog.’ Hij klonk alsof hij voor de klas stond in Charterhouse, met de verveelde gezichten van zijn leerlingen die kregel naar hem opkeken.

Hij nam een trek van zijn sigaret en probeerde het opnieuw. ‘Er is geen enkele manier om te weten hoe je zult reageren. Niet op die hoogte. 8.840 meter. Zo hoog vliegen zelfs de Camels niet. En die piloten zouden het bewustzijn verliezen zonder hun zuurstofmaskers. Mijn broer Trafford was piloot. Hij was dol op vliegen. Toch zei hij dat hij de eerste paar keren dat hij de lucht in ging dacht dat hij doodging. Van duizeligheid en miselijkgheid. Zo is het op de Everest voortdurend. Als de meest verschrikkelijke griepaanval die je ooit hebt gehad. Alsof er iets afschuwelijks op je borst zit wat zijn klauwen in je huid zet. Alles doet zeer. Je gewrichten, je botten, je huid. En de enige manier om van de ellende af te komen is om die verrekte berg te beklimmen.’

‘Aha.’ Sandy draaide zich naar hem toe en keek hem recht in de ogen. De zijne waren opvallend matblauw van kleur. Te flets bijna, als licht dat weerkaatst wordt in stilstaand water. ‘Leg eens uit, waarom gaan we er ook alweer naartoe?’ Hij boog zich naar voren en gaf George een lichte por tegen zijn schouder, meer een zetje dan een por. Toen brak zijn gezicht open in een glimlach en verdween de matheid uit zijn ogen; ze verdiepten zich en veranderden van kleur. ‘Grapje,’ zei hij. ‘Ik zou nergens anders willen zijn.’ Hij keerde zich weer naar de watervlakte die zich voor hen uitstreckte.

Achter hen, door het open raam van de kapiteinssalon, hoorde George de rinkelende glazen, het gelach en geklets van hun andere teamgenoten – de expeditieleider, Edward ‘Teddy’ Norton, teamarts Howard Somervell en natuuronderzoeker Noel Odell.